BeNeVit Symposium 2011
Belgisch Nederlands Vitis Symposium
Hasselt / Riemst 8 - 9 september 2011

Nieuwsbrief 3
www.benevit.org
benevit2011@gmail.com

Rode wijn

Een uitdaging die de moeite loont

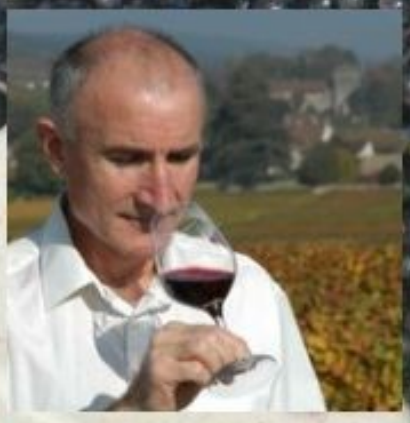

Prof. Jacky Rigaux

BeNeVit Symposium 2011
Belgisch Nederlands Vitis Symposium
Hasselt / Riemst 8 - 9 september 2011

Nieuwsbrief 3
www.benevit.org
benevit2011@gmail.com

Rood kan ook

Waarom geen rood?

Momenteel worden er bij ons hoofdzakelijk witte wijnen gemaakt. Logisch, er zijn veel witte druivenvariëteiten die goed in ons klimaat en op onze bodem passen en die aantrekkelijke wijnen geven. Maar rood kan ook. Onmiddellijk staan we weer voor die cruciale vraag; welke druif?

Als hobby

Wanneer men als hobby wij wil maken kan men heel leuke resultaten bereiken. Zo produceert het Runkster höfke, een Hasseltse stadswijngaard die over een uitzonderlijk microklimaat beschikt, jaarlijks zo'n zeventig flessen wijn van een Mediterrane druif. Maar in het open terrein zou dit zeker niet lukken. Ook zijn er druiven zoals de Dornfelder die het goed doet en lopen er experimenten met verschillende moderne kruisingen. Degelijke wijn maken is zo zeker mogelijk, maar echt klasse wijnen vragen ook een klasse druif.

Als professioneel

Voor professionele wijnbouwers is er de keuze tussen zeker een aanvaardbare rode wijn maken of een rode klasse wijn maken in zes of zeven op de tien jaar. Wanneer men de realiseerbare verkoopprijs erin betrekt blijkt dat het economische resultaat zich in beide scenario's niet zo gek veel ontloopt. Maar dat maakt de keuze er niet gemakkelijker op.

Pinot noir

Wanneer we het hebben over de blauwe druiven die de beste wijnen voortbrengen zijn het overwegend druiven waarvoor het bij ons (nog) niet warm genoeg is. Cabernet-Sauvignon en dergelijk is voor ons absoluut niet mogelijk. Maar alle moderne druiven die in ons klimaat goed gedijen hebben een beperkt potentieel qua kwaliteit. De meest noordelijke blauwe druif voor 'grote' wijnen is zonder enige twijfel de Pinot Noir. Deze druif waaraan de Bourgogne zijn terechte reputatie ontleend krijgt het in zijn streek van oorsprong, de Bourgogne, stilaan te warm. In dertig jaar tijd is de oogst met meer dan een maand vervroegd. Hier heeft de Pinot Noir de grens van zijn aanpassingsvermogen inmiddels bereikt.

"De Pinot Noir druif heeft in de Bourgogne de grenzen bereikt wat betreft aanpassing voor het voortbrengen van fijne en elegante wijnen; hij heeft weinig kans nog in staat te zijn op de traditionele terroir waar hij nu is aangeplant zijn volledige eigenschappen en complexiteit aan aroma's te ontplooien als de temperatuur blijft stijgen".

Pichery M-C, BOURDON F. Éléments de réflexion sur quelques impacts économiques du réchauffement climatique sur la filière vitivinicole en Bourgogne. Seminare: "Réchauffement climatique, quels impacts probables sur les vignobles?", 28-30 Mars 2007.

'Cool climate lover'

Laat nu deze fantastische druif zich als geen ander in

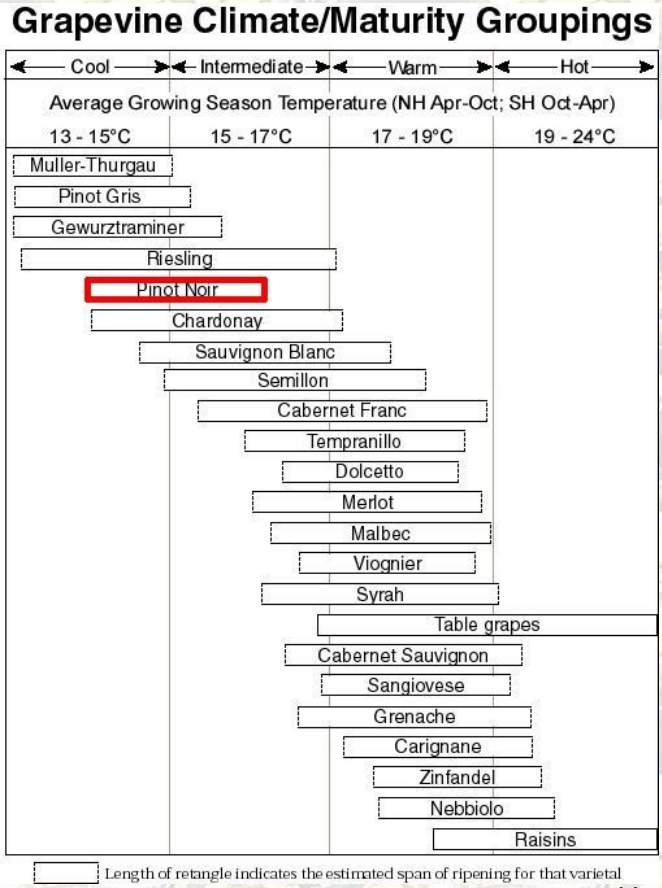

een koel klimaat thuis voelen. Er is maar één probleem; het is een van de moeilijkste druiven die men aan kan planten. Er is geen andere die in de

wijngaard zo rigoureus moet worden gevolgd, en dan noch. De rendementen zijn laag, tenminste als men kwaliteit wil maken. Ziektes en insecten, het lijkt wel alsof alles en iedereen verzot is op die druif. Wanneer men gezonde druiven oogst volgt de vinificatie. Er zijn bijna evenveel visies als wijnmakers, en voor meerdere visies valt wat te zeggen. Maar één ding is bij een goede vinificatie gegarandeerd: een super complexe en verfijnde wijn die veel geld kost, maar niet duur is. De Pinot Noir is zeker de druif die in de toekomst onze beste rode wijnen voort zal brengen, mits deskundig gevinifieerd, en niet in elk jaar. Het verdient daarom de aandacht om tijdens het symposium ook aandacht aan de Pinot Noir te besteden.

Professor Jacky Rigaux is een autoriteit op dit gebied. Hij doceert oenologie aan de Université de Bourgogne en auteur van toonaangevende boeken over Bourgogne, zijn Pinot Noir, terroir en de verschillende 'climats'.

Hij zal in zijn presentatie aandacht geven aan de voorwaarden die de Pinot Noir stelt. "Niet de wijnmaker beslist er over maar de wijngaard."

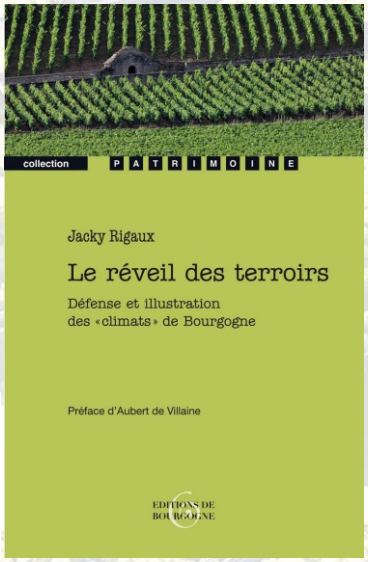

Wijnbouw en locale economie

Kennis van de bedrijfseconomische aspecten van wijnbouw zijn niet enkel voor de wijnbouwers van belang. Ook voor investeerders c.q. financiers en banken is het belangrijk om inzicht in bedrijfsvoering van een wijnbouwonderneming te hebben. Voor hun is immers de bedrijfseconomische invalshoek het vertrekpunt.

De terugkeer van de wijnbouw is vooral aan liefhebbers te danken die zonder de kostprijs van een fles wijn te berekenen met veel plezier hun uren in de wijngaard spenderen om een jaar later met trots de vrucht van hun arbeid te kunnen laten proeven.

Wanneer we professioneel gaan werken is het werkelijk rekenen van de kostprijs natuurlijk van levensbelang. Dan is er 'kennis van zaken' nodig.

Daarom zal de economische 'kant van de zaak' ook aan het licht komen.

BeNeVit Symposium 2011
Belgisch Nederlands Vitis Symposium
Hasselt / Riemst 8 - 9 september 2011

Nieuwsbrief 3
www.benevit.org
benevit2011@gmail.com

Wijntoerisme in België en Nederland

Wijnbouw is in België en Nederland inmiddels overal te vinden. Her en der, ook op minder geschikte gronden, zijn er mensen die wijn maken. Meestal omdat het toevallig de plek is waar zij wonen of waar zij een lapje grond hebben. In de toekomst zal voor professionele wijngaarden gericht de juiste locatie gekozen worden. De bodem, ondergrond en het reliëf zijn immers van bijzonder groot belang en bepaalt de maximaal haalbare kwaliteit. Dit zal er op termijn toe voeren dat er zich duidelijk afgebakende wijngebieden zullen ontwikkelen die toeristisch een steeds grotere rol gaan spelen.

Wijnbouw op zichzelf is al een economische activiteit die in belang gaat toenemen, maar daar moet de toeristische ontwikkeling van plattelandgebieden nog worden bijgeteld wanneer we het economische belang van wijnbouw willen beoordelen.

Toeristisch waarde van wijnbouw

Alle belangrijke wijngebieden in Europa zijn toeristische gebieden. Het hoogseizoen valt niet in de twee zomermaanden maar vooral in het voorjaar en de herfst en valt nooit volledig stil. Wijnbouw is daarmee veel interessanter dan bijvoorbeeld een fruitstreek die zich enkel op het bloesemseizoen concentreert. Ook trekt wijnbouw niet het dagtoerisme aan maar veel meer het 'kort verblijf toerisme' en stimuleert daarmee de ontwikkeling van landelijke gebieden.

Wijn wordt terecht geassocieerd met gezelligheid en culinair plezier en de regionale keuken en gastronomie krijgt altijd een meerwaarde door de aanwezigheid van wijnbouw in de streek. Wijn is immers een echt streekproduct en in vergelijking met andere producten die gekoeld transport vragen of een korte houdbaarheid hebben veel gemakkelijker distribueerbaar in de regio waardoor een goede beschikbaarheid in de streek gemakkelijk realiseerbaar is.

Wijnbouw draagt bij aan een positief imago van de streek. Wijn heeft een sterke associatie met de streek van herkomst. '***Een wijn smaakt nergens beter dan in de wijngaar waar hij gemaakt wordt.***' Het is altijd 'goed leven' in een wijnstreek, en daarmee levert wijnbouw een positieve bijdrage aan de uitstraling van de streek.

Naast de landschappelijke aantrekkelijkheid van wijngaarden geeft wijnbouw ook een nieuwe bestemming aan historische boerderijen waarvan de bijgebouwen veelal enkel een agrarische bestemming mogen hebben, en levert daarmee een bijdrage aan het behoud van het cultuurpatrimonium. Geen conservering van lege gebouwen, geen omvorming naar bewoning, maar agrarisch hergebruik.

Nieuwsbrief

BeNeVit Symposium

Hasselt / Riemst - 8-9 september 2011

Het moet van 'Europa'

Europese richtlijnen en verordeningen die de wijnbouw regelen gelden ook voor ons. Doorgaans krijgt 'Europa' de schuld van onaangename wetgeving, maar met de wijnbouw is het anders.
Dankzij de Europese regelgeving zal wijnbouw bij ons niet langer stiefmoederlijk behandeld kunnen worden.

Wijn en wijnproductie in de Europese Unie
De Europese Unie is met 3,6 miljoen hectare grond, meer dan 2,4 miljoen bedrijven en zo'n 180 miljoen hectoliter wijn per jaar, ongeveer 65% van de wereldproductie, de grootste wijnproducent van de wereld. Ongeveer 2,2 miljoen mensen, circa 22% van de totale werkgelegenheid in de landbouw, werken in de wijnbouw. Daarmee is het economische belang wel duidelijk, en de aandacht van de EU voor de wijnbouw verklaard. Het succes van landen als Zuid-Afrika, Australië, Chili en de Verenigde Staten heeft de EU aangezet tot het herzien van hun wijnbeleid. Het subsidiëren van de alsmaar groter wordende overschotten aan hoofdzakelijk minderwaardige landwijn was niet langer houdbaar. Alleen met een betere kwaliteit kan Europa zich wapenen tegen de 'nieuwe wereldwijnen.' Het beleid richt zich op meer betere wijn, en minder landwijn.

Rooipremie
Enkele jaren geleden gaf de EU rond 1,3 miljard euro uit aan haar wijnbeleid, en rond 500 miljoen daarvan ging naar het gesubsidieerd afstoken van overschotten en dergelijke. Het beleid werd bijgesteld en richtte zich op het rooien van 175.000 hectare aan wijngaarden. Rooipremies kwamen in de plaats van de subsidiëring van overschotten. Met ingang van 2015 worden de beperking op de aanleg van nieuwe wijngaarden opgeheven om succesvolle wijnboeren de kans te geven om hun bedrijf verder uit te bouwen.

Harmonisering
Een belangrijke verandering is de invoering van Europese zones voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen met ingang van 15 juni 2011. Nu zullen nieuwe erkenningen in principe voor de hele zone gelden. Onze wijnbouwers zullen straks de nieuwe middelen ook mogen gebruiken die voorheen voor onze landen niet voor erkenning werden voorgedragen omdat de markt voor specifieke wijnbouwproducten daarvoor economisch te klein was.

IPM-richtlijn
Maar Europa gaat nog verder. Met de verplichte invoering van de duurzaam geïntegreerde gewasbescherming met ingang van 2014 worden de lidstaten verplicht om er voor te zorgen dat de wijnbouwers over de informatie beschikken om hun spuitprogramma af te kunnen stemmen op de effectieve infectiedruk. De informatie daarvoor moet komen uit een door automatische weerstations gevoed informaticasysteem. Ook al is de wijnbouw tot op heden nog niet voor 'vol' aangezien, het systeem moet er gewoon komen van Europa.

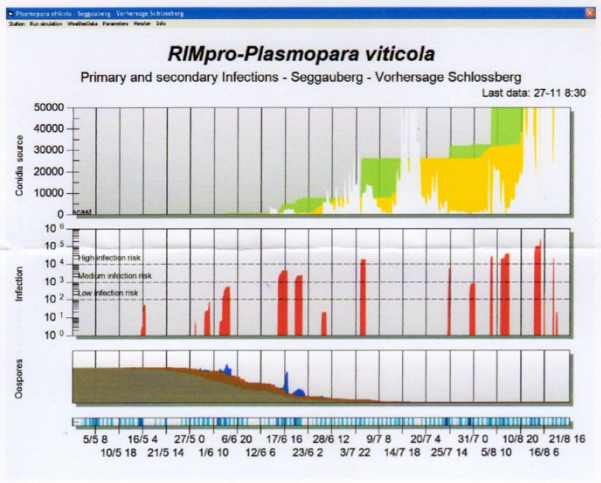

Nieuwsbrief

BeNeVit Symposium

Hasselt / Riemst - 8-9 september 2011

provincie Limburg

BROUWLAND

Vitis Vino VanRein

Rebschule Pépinière Viticole Vine Nursery Carlo Faber
L-5471 WELLENSTEIN
Tel: (352) 23699029
www.faber-poggi.lu

SYNTRA LIMBURG

ERO Binger Seilzug
PERFECTION IN THE VINEYARD

Smart Viticulture

universiteit hasselt

TONG — ABOUT WINE —

SYNTRA Limburg

Met het studiejaar 2010-2011 startte Syntra Hasselt met de opleiding wijnbouwer/wijnmaker

De wijnbouw zit reeds enkele jaren in de lift. Voor sommigen een interessante professionele nevenactiviteit, voor anderen een volledig nieuwe uitdaging. Maar een goede wijngaard starten is niet zo evident. Je zal je eerst moeten bekwamen in de teelt, het productieproces leren én de praktijk in de wijngaard eigen maken. Bovendien is de basis aangaande het beheer, de wetgeving en de (commerciële) bedrijfsvoering met betrekking tot de wijngaard onmisbaar.

Een goede opleiding is dus onontbeerlijk.
Vele wijnboeren zijn klein begonnen en hebben op een gegeven moment de stap gewaagd van een kleine hobby-wijngaard naar een ondernemend bedrijf. Dit is slim bekenen. Op die manier kun je beoordelen of het iets voor je is en heb je de tijd om de teelt en de vinificatie onder de knie te krijgen.

Doelgroep
Iedereen die gepassioneerd met wijnen en vooral de productie van wijnen bezig is en de kennis hieromtrent wil uitdiepen.
- Bestaande of startende wijnbouwers
- Wijnhandelaars / consulenten

INFODAG
MAANDAG 5 SEPTEMBER
Van 18u00 tot 21u00
In campus Genk, Hasselt, Maaseik, Neerpelt, Tongeren

www.benevit.org